

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

58.

KURIER LITIEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 20-го Июля — 1837 — Wilno. Wtorek. 20-go Lipca.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 13-го Июля.

29-го Июня, Его Императорское Высочество Государь Наслѣдникъ Цесаревичъ оставилъ Саратовъ въ седьмомъ часу утра, и въ 26-ти верстахъ отъ онаго, на станціи Широкомъ Буеракъ, изволилъ слушать Божественную Литургію, послѣ чего продолжалъ путь по тракту на Пензу; въ три предшествовавшіе дня непрерывно падавшіе дожди повредили дорогу, дотолъ хорошо исправленную; отъ того шествіе Его Высочества не могло быть такъ быстро, какъ при благоприятной погодѣ. Обозрѣвши на пути лежащій городъ Петровскъ, основанный въ видахъ охраненія ПЕТРОМЪ Великимъ, и въ честь Его наименованный, Государь Цесаревичъ имѣлъ обѣденный столъ на станціи Чунаки, и въ одинадцать часовъ вечера прибылъ въ Пензу.

30-го числа, Государь Наслѣдникъ, удостоивши принять чиновниковъ военныхъ и гражданскихъ, дворянство и почетнѣйшее духовенство и купечество, и помолившись въ соборномъ храмѣ, изволилъ обозрѣть Гимназію, заведенія Приказа Общественнаго Призрѣнія, мѣсто годичной Петровской ярмарки, производящейся въ особо устроенномъ ярмарочномъ домѣ, городской садъ и казенный загородный садъ съ училищемъ садоводства, и тюремный замокъ. Вечеромъ Государь Великій Князь почилъ своимъ Высокимъ посѣщеніемъ великолѣпный балъ, данный дворянствомъ въ честь Его Высочества въ галлерей, особо устроенной въ городскомъ саду. Городъ былъ повсемѣстно иллюминированъ.

1-го Июля, въ семь часовъ утра, Государь Наслѣдникъ выѣхалъ изъ Пензы, остававливался въ м. Мокшанѣ для слушанія Божественной Литургіи, а въ г. Нижнемъ-Ломовѣ изволилъ имѣть обѣденный столъ; отсюда Его Высочество принялъ направленіе въ сторону отъ большаго тракта, и проселочною дорогою, чрезъ богатые имѣнія Турчанинова и Охотникова, прибылъ, въ десять часовъ вечера, въ селеніе Буртасъ, принадлежащее Графу М. Ю. Вѣльгорскому, гдѣ и остановился для ночлега.

2-го числа, Государь Цесаревичъ, осмотрѣвши въ имѣніи Графа Вѣльгорскаго конскій и мерниковый заводы и разныя хозяйственныя его учрежденія, изволилъ отправиться въ дальнѣйшій путь на Моршанскъ, куда и прибылъ въ третьемъ часу по полудни.

Въ Моршанскѣ Государь Наслѣдникъ Цесаревичъ, послѣ обѣденнаго стола, изволилъ обозрѣвать богатый торговлю городъ, пристань на р. Цнѣ, и знаменитую устройствомъ своимъ мельницу Гр. Кутайсова, на которой обрабатывается до ста тысячъ четвертей въ годъ.

По выѣздѣ изъ Моршанска, Государь Великій Князь безостановочно продолжалъ путь свой до Тамбова, куда и прибылъ въ десять часовъ вечера.

3-го числа, Его Высочество, удостоивши принять чиновниковъ военныхъ и гражданскихъ, дворянство и почетнѣйшее духовенство и купечество, изволилъ быть въ соборномъ храмѣ для моленія, о-

ВІАДОМОСЦІ КРАЈОВЕ.

Sankt-Petersburg, dnia 13-go Lipca.

Dnia 29-go, Jego Cesarska Wysokość NASTĘPCA CESARZEWICZ opuścił Saratow o godzinie siódmej zrana, i o 26 wiorst od tego miasta, na stacyi Szerokim-Buierakie, raczył słuchać Mszy Świętej, poczem odbywał dalszą swą podróż traktem na Penzę; nieustannie deszcze przez trzy dni poprzedzające, popsuty drogę, dotąd dobrze utrzymywane; z tej przyczyny podróż Jego Wysokości nie mogła odbywać się tak szybko, jak w czasie przyjemnej pogody. Obeyrzawszy po drodze leżące miasto Pietrowsk, założone przez PIOTRA Wielkiego w celu obrony, i na cześć Jego Pietrowskiem nazwane, CESARZEWICZ Jego Mość miał obiad na stacyi Czunaki, a o godzinie 11-tej w nocy przybył do Penzy.

Dnia 30-go, CESARZEWICZ NASTĘPCA, udarowawszy przyjęciem urzędników wojskowych i cywilnych, dworzanstwo, tudzież znakomitsze duchowieństwo i kupców, i po złożeniu modłów w świątyni sobornej, raczył oglądać Gimnazjum, zakłady Urzędu Powszechnego Opatrzania, miejsce rocznego jarmarku Pietrowskiego, odbywającego się w osobno wystawionym domu jarmarkowym, ogród miejski i ogród skarbowy za miastem ze szkołą ogrodnictwa, i zamek turemny. Wieczorem, Wielki Xiążę Jego Mość zaszczylił Swą Wysoką obecnością spianiaty bal, dany przez Dworzanstwo na cześć Jego Wysokości w galeryi, umyślnie urządzonej w ogrodzie miejskim. Miasto całe było illuminowane.

Dnia 1-go Lipca, o godzinie siódmej zrana, CESARZEWICZ Jego Mość wyjechał z Penzy, zatrzymał się w m. Mokszanu dla słuchania Mszy Świętej, a w m. Niżnem-Łomowie raczył mieć obiad; ztąd Jego Wysokość wziął kierunek w stronę od traktu wielkiego, i jadąc drogami bocznymi, przez bogate majątki Turczaninowa i Ochotnikowa, o godzinie dziesiątej wieczorem, przybył do osady Burtas, należącey do Hrabiego M. J. Wielhorskiego, gdzie się zatrzymał na nocleg.

Dnia 2-go, CESARZEWICZ NASTĘPCA, obeyrzawszy w majątku Hrabiego Wielhorskiego stada koni i owczarnie merynosów, tudzież rozmaite gospodarskie jego urządzenia, raczył udać się w dalszą podróż na Morszańsk, dokąd też przybył o godzinie trzeciej z południa.

W Morszańsku CESARZEWICZ Jego Mość, po obiedzie raczył oglądać zamożne handlem miasto, przystań na rzecę Cnie, i sławny swoim urządzeniem młyn Hrabiego Kutaysowa, w którym mielą do sta tysięcy czterdzięci rocznie.

Po wyjeździe z Morszańsка, Wielki Xiążę Jego Mość bez zatrzymania się odbywał swą podróż do Тамбова, dokąd przybył o godzinie dziesiątej wieczorem.

Dnia 3-go, Jego Wysokość, udarowawszy przyjęciem urzędników wojskowych i cywilnych, dworzanstwo, znakomitsze duchowieństwo i kupiectwo, raczył bydlę w sobornej świątyni na modłach, oglądać Gimna-

бюргваль Гимназію, Тамбовскій Кадетскій Корпусъ, выставку мануфактурныхъ, ремесленныхъ и естественныхъ произведеній, весьма примѣчательную своимъ разнообразіемъ и устройствомъ, посѣтилъ публичную бібліотеку, заведенія Приказа Общественнаго Призрѣнія и Тюремный замокъ, и послѣ объѣда присутствовалъ на конской скачкѣ въ двухъ верстахъ отъ города.

Вечеромъ Государь Цесаревичъ удостоилъ своимъ посѣщеніемъ великолѣпный балъ, дворянствомъ данный въ честь Августѣйшаго Гостя.

Городъ былъ иллюминированъ въ оба вечера пребыванія Его Высочества въ Тамбовѣ. (С. II.)

— Высочайшею Грамотою, 25-го Іюня, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ Ордена *Св. Владиміра 2-й степени*, Членъ Совѣта Корпуса Горныхъ Инженеровъ, состоящій въ Свитѣ Его Императорскаго Величества, Генераль-Маіоръ Графъ *де Сентъ-Альдеондъ*.

— Высочайшею Грамотою отъ 25 минувшаго Іюня, Директоръ Пажескаго Корпуса Генераль-Маіоръ *Игнатъевъ*, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ Императорскаго и Царскаго Ордена *Св. Станислава первой степени*.

— Высочайшимъ Приказомъ, 1-го Іюля, Кавалергардскаго Ея Величества полка Полковникъ *Араповъ* назначенъ Флигель-Адъютантомъ къ Его Императорскому Величеству.

— Высочайшими указами, данными Придворной Канторѣ, 24-го Іюня и 2-го Іюля, Всемилостивѣйше пожалованы во Фрейлины къ Ея Императорскому Величеству: Княжна Ольга *Трубецкая*, дѣвица Елисавета *Хатова* и Графиня Аполлинарія *Вѣльгорская*. (Спб. В.)

Кишеневъ, 18 Іюня.

Съ самаго открытія весны, шли здѣсь частые дожди, по временамъ проливные съ громомъ, молніею и градомъ; и заставляли жителей опасаться на счетъ урожая; но, благодаря Бога, изъ разныхъ мѣстъ доходятъ слухи, что хлѣба хороши. Вода въ рѣкахъ такъ возвысилась, что заняла и такіе мѣста, гдѣ давно ее не бывало, а въ некоторыхъ мѣстахъ, на границѣ Бессарабской Области, произошли отъ того несчастные случаи.

Въ Днѣстрѣ вода прибыла столь необыкновенно, что всѣ равнины покрылись ею и образовали, такъ сказать, одну рѣку; возвышеніе составляло болѣе 6 аршинъ отъ обыкновеннаго уровня; видны были обломки строеній, плившіе по рѣкѣ и одна утопшая женщина выброшена водою на берегъ. 15 числа вода повисла на аршинъ.

Съ 10 на 11-е число Іюня въ Новоселицахъ, въ рѣкѣ Прутѣ вода тоже непомѣрно возвысилась, обнявъ внезапно прибрежныя строенія, и на растояніи отъ Новоселицъ до Липканъ залито 5 человекъ объѣзжниковъ пограничной стражи. Прибрежные жители дѣятельностію таможенной стражи и егерей, скорымъ устройствомъ плотовъ, спасены отъ сильнаго наводненія. Даже почтовое сообщеніе Новоселицъ съ Липканами и Австріею было прекращено; почта 11 числа отправлена была туда въ объѣздъ чрезъ селеніе Строецы. Изъ Боянъ получена тогожъ числа обратно безъ корреспонденцій, потому, что мостъ пролегающій чрезъ Прутъ въ Черновцы снесенъ водою. Съ 12 числа наводненіе начало уменьшаться; рѣка Прутъ остановилась въ своихъ берегахъ и трактъ сдѣлался свободнымъ; а 15 числа получена была изъ Боянъ заграничная корреспонденція вдвойнѣ. (Спб. В.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 16-го Іюля.

Столь долго откладываемый отъѣздъ Пруссскихъ Офицеровъ въ Истамбулъ непремѣнно послѣдуетъ сегодня или завтра. Они отправятся чрезъ Триестъ, гдѣ вступятъ на корабль и отплывутъ къ мѣсту своего назначенія. Этотъ поступокъ Правительства служить новымъ доказательствомъ, постоянного согласія между Державами и Портою.

— Слышно, что теперь Король не больше трехъ недѣль пробудетъ въ Теплицѣ и въ первыхъ числахъ Августа ожидаютъ Е. В-ва въ столицу. Съ радостію можемъ донести, что состояніе здоровья Е. В-ва не внушаетъ ни малѣйшаго опасенія, и всѣ признаки прежнихъ болѣзней совершенно исчезли. (G. C.)

А в с т р і я.

Вѣна, 11-го Іюня.

Ихъ Велич. Императоръ и Императрица, 8-го ч. с. м. въ вожденномъ здравіи прибыли въ Зальцбургъ.

— Князь *Полинъскъ* оставилъ Вѣну, чтобы съ сво-

зю, Тамбовскій Корпусъ Кадетовъ, выставку рѣкодильничихъ, ремесленничихъ и натуральныхъ плодовъ, нader годнѣ uwagi dla swej rozmaiłości i urzadzenia, odwiedził publiczną bibliotekę, zakłady Urzędu Powszecznego Opatrzienia i zamek turemny, a po obiedzie znajdował się na gonitwach końskich, odbywających się o dwie wiorsty od miasta.

Wieczorem Cesarzewicz Jego Mość zaszczycił swą obecnością bal, wydany przez Dworzanstwo na cześć Najjaśniejszego Gościa.

Przez oba wieczory przebywania Jego Wysokości w Tambowie, miasto było oświecone. (P. P.)

— Przez Najwyższy Dyplomata, 25-go Czerwca, Najłaskawiey mianowany Kawalerem Orderu *Sw. Włodzimierza 2-go stopnia*, Członek Rady Korpusu Inżynierów Górniczych, zostający w Orszaku Jego Cesarzkiej Mości Jenerał-Major Hrabia *de Saint-Aldegonde*.

— Przez Najwyższy Dyplomata pod dniem 25 zeszłego Czerwca, Dyrektor Korpusu Paziów Jenerał-Major *Ihnatjew*, Najłaskawiey mianowany Kawalerem *Cesarskiego i Królewskiego Orderu Sw. Stanisława pierwszego stopnia*.

— Przez Najwyższy Rozkaz dzienny, 1-go Lipca, pótku Kawalergardów Najjaśniejszej Cesarzowej Jey Mości Półkownik *Arapow*, назначony skrzydłowym Adjutantem Jego Cesarzkiej Mości.

— Przez Najwyższe Ukazy, do Kantoru Dworu, d. 24-go Czerwca i 2-go Lipca, Najłaskawiey mianowane Freylinami Najjaśniejszej Cesarzowej Jey Mości: Xiężniczka *Olga Trubecka*, Panna Elżbieta *Chatow* i Hrabianka *Apolinara Wielhorska*. (G. S. P.)

Кишеневъ, 18-го Czerwca.

Od samego początku wiosny, padały tu częste deszcze, niekiedy ulewne z grzmotem, błyskawicami i gradem, i zmuszały mieszkańców lękać się o urodzaj, ale, dzięki Bogu, z różnych miejsc dochodzą wiadomości, że urodzaje są piękne. Woda z rzek tak wylała, że i te nawet miejsca zajęła, gdzie jej oddawna nie było, a w niektórych miejscach, na granicy Obwodu Bessarabskiego, wydarzyły się ztąd nieszczęśliwe przypadki.

Na Dniestrze woda tak nadzwyczajnie przybyła, iż wszystkie równiny zalała, i sformowała, że tak powiem, jedną rzekę; wezbranie wynosiło więcej 6 arszynów nad zwyczajny poziom; widziano ułamki budowli, płynące rzeką i jedną utoniłą kobietę wodą wyrzuciła na brzeg. Dnia 15 woda upadła na arszyn.

Z dnia 10-go na 11-ty Czerwca, w Nowosielicach rzeka Prut także nadzwyczajnie wylała, objawsz nagłe nadbrzeżne zabudowania, i w przestrzeni od Nowosielec do Lipkan utonięło 5-ciu ludzi z objezdzczyków straży pogranicznej. Przybrzeżni mieszkańcy przez czynność celowej straży i strzelców, przez szybkie urządzenie grobli, zostali uratowani od wielkiego zalewu wody. Nawet pocztowa komunikacja Nowosielec z Lipkanami i Austrią była przerwana; pocztą dnia 11 wysłana była kołując przez wieś Strojcey. Z Bojan otrzymano tegoż dnia pocztę napowrót bez korespondencyi dla tego, że most, wiedący przez Prut do Czernowic zniesiony został powodzią. Od dnia 12 wylew zaczął się zmniejszać; rzeka Prut zatrzymała się w swoim korycie i góciniec został wolnym, a dnia 15 otrzymano z Bojan dwie zagraniczne korespondencye. (G. S. P.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P r u s s y a.

Berlin, dnia 16 Lipca.

Odjazd Oficerów Pruskich do Stambułu, tak długo zwlekany, nastąpi niezawodnie dziś lub jutro. Udadzą się przez Terzyszcze, gdzie wsiądą na okręt i popłyną do miejsca swego przeznaczenia. W tém postąpieniu Rządu, mamy nowy dowód, że dobre porozumienie między Mocarstwami a Portą, istnieje nie przestało.

— Słychać, że tym razem Król nie zahawi dłużej, jak trzy tygodnie w Cieplicach, a z powrotem do stolicy, spodziewany w pierwszych dniach Sierpnia. Z radością możemy donieść, że stan zdrowia N. Pana nie podaje najmniejszej obawy, ile, że wszystkie ślady dawniejszych dolegliwości, zupełnie znikły. (G. C.)

A u s t r y a.

Wiedeń, dnia 11 Lipca.

Cesarz Jego Mość i Cesarzowa Jey Mość d. 8 ter. m. w pożądanym zdrowiu przybyli do Salzburga.

— Xiążę *Polignac* opuścił Wiedeń, przedsiębiorąc

имъ сыномъ, для здоровья коего теплѣйшій климатъ найденъ лучшимъ, отправиться въ Италию.

— По извѣстиямъ изъ Германштадта, Трансильванскій Сеймъ отсроченъ на 6 недель.

— Владыка *Монтенегра*, возвращаясь изъ Петербурга въ Сетинье опять сюда прибылъ. — По случаю выбора новаго Архiepископа Греческой, несоединенной церкви въ Австрiйской Имперiи, въ Карловицъ, Темесваръ или Петервардейнъ, будетъ созванъ національный конгрессъ. Говорятъ что командующій Генералъ Баронъ *Ксоришъ* со стороны Правительства, наименованъ Коммиссаромъ при семъ избирательномъ актѣ. (*A.P.S.Z.*)

ФРАНЦІЯ.

Парижъ, 12-го Іюля.

Говорятъ о замѣщенiи кѣмъ то другимъ Посольскаго поста въ Лондонѣ, такъ какъ состояніе здоровья Г-на *Себастьяни* принуждаетъ его удалиться съ политическаго поприща. Преемникомъ его назначаютъ Гр. *Флаго*.

— Сегодня общій распространился слухъ, что Г. *Мартенъ* подалъ въ отставку.

— Говорятъ, что Принцъ Людвигъ *Бонапарте* по причинѣ болѣзни своей матери возвращается въ Европу, и что онъ могъ бы это сдѣлать безъ нарушенiя своей чести, потому что онъ никогда не давалъ общаго Французскому Правительству, на щетъ будущаго своего мѣстопробыванiя. Онъ только частію объявилъ, что никогда не будетъ ничего предпринимать противъ теперешняго Французскаго Правленiя.

— За нѣсколько дней умеръ въ Версалѣ Гр. *Сантъ-Поль* на 84 году жизни, онъ былъ попеременно Италмейстеромъ *Людвика XVI*, *Людвика XVIII* и *Карла X*.

— *Юсуфъ-Бей* готовится къ возвращенію въ Африку. Говорятъ что ему поручено образовать нѣсколько новыхъ эскадроновъ Спаговъ, которые должны участвовать въ предстоящей экспедиціи въ Константинополь.

— Лионская торговая палата издала слѣдующее объявленіе: „Сардинское Правительство запретило Испанскимъ кораблямъ входить въ свои порты и въ тоже время объявило Испанскому уполномоченному Г-ну *Эстаменди*, чтобы онъ прекратилъ свои дѣла. Извѣстно, что Испанское Правительство запретило входить Сардинскимъ кораблямъ въ Испанскіе порты подъ предлогомъ, что они нагружены военными потребностями на щетъ *Донъ-Карлоса*.“

— Въ числѣ изъ Байонны отъ 7-го ч. содержитъ: „По письмамъ изъ Гернани, не Бригадиру *О'Доннелю*, но *О'Коннелю*, преемнику Генерала *Эванса*, которому поручена главная команда въ Гернани, удалось на время возстановить спокойствіе. Носится слухъ, будто бы ночью съ 5-го на 6 число произошли новые безпорядки и дошло до драки между солдатами, которая не кончилась на другой день. Прибывшіе изъ Мадрита утверждаютъ, что Королева и дворъ намѣрены отправиться въ Севиллю.“

— Здѣсь многія лица присваиваютъ себѣ изобрѣтеніе электрическаго телеграфа. Между прочими приписываютъ себѣ Г. Бенiаминъ *Госселинъ* изъ Гавра, что онъ уже давно сдѣлалъ это изобрѣтеніе и за нѣсколько мѣсяцевъ представилъ свой проектъ на разсмотрѣніе комиссіи академіи.

13-го Іюля.

Король вчера въ Нѣльи предсѣдательствовалъ въ Совѣтѣ Министровъ, послѣ чего принималъ Сардинскаго Посланника, Неаполитанскаго повѣреннаго въ дѣлахъ и Герцога *Коани*, а потомъ съ частію своего семейства отправился въ Версалъ.

— О Г-вѣ *Тьеръ* получены извѣстія изъ Флоренціи, гдѣ онъ предположилъ пробить нѣкоторое время съ своимъ семействомъ, и для сей цѣли нанялъ загородный домъ близъ Флоренціи. Сначала онъ намѣренъ былъ ѣхать въ Неаполь, но кажется опасенiя холеры, удержали его.

— Контръ-Адмиралъ *Галлоа* вчера вечеромъ выѣхалъ отсюда въ Тулонъ, откуда отплыветъ для принятiя команды надъ обсервационною эскадрою въ Левантъ.

— Изъ Тулона пишутъ отъ 9-го ч. с. м.: „Африканская эскадра будетъ состоять изъ 4 линiйныхъ кораблей, 2 бриговъ и 4 ластовыхъ корветъ. Послѣдніе уже отплыли въ Оранъ, для перевоза оттуда войска въ Бону, на пароходѣ же отправлены инструкціи касательно новой экспедиціи въ Алжиръ, Оранъ и Бону. Армія вѣроятно будетъ состоять изъ 15,000 человекъ, въ томъ числѣ изъ 10,000 Французовъ и 5,000 туземцевъ, кои общали Полковнику *Дювилье* къ намъ присоединиться, лишь только войска двинутся на Константинополь. Армія въ 4 дня изъ Гуальмы

подрѣзъ до Вѣточъ съ своимъ сыномъ, котораго станъ здравіа требуетъ теплѣйшаго климату.

— Подлугъ доносилъ изъ Германштадта, Сеймъ Сидмигородскій отложенъ на шесть tygodni.

— Владыка изъ Монтенегро, возвращаясь до Cetinje зъ Петербурга знову ту прибулъ. — Зъ причины выбора новаго Arcy-Biskupa, непоłączoneго Greckiego kościoła въ Cesarstwie Austriackimъ, зwołаны будуть вкѣроче въ Karlowitz, Temeswarze lub Peterwardein kongress narodowy. Styhać, że dowodzący Jenerał Baron *Csorich* ze strony Rządu mianowany kommissarzemъ przy tymъ wyborczymъ akcie. (*A.P.S.Z.*)

FRANCYA.

Парижъ, дня 12-го Lipca.

Мѣвiа о осадженiи kimъ иннымъ урѣду Poselskiego въ Londynie, gdyż stanъ здравіа P. *Sebastiani* przymusza go ustąpić zъ zawodu politycznego. Następcą jego wymieniają Hr. *Flahault*.

— Dzisiaj powszechna rozbiegła się pogłoska, że Pan *Martin* podał się do uwolnienia.

— Styhać, że Xiążę Ludwik *Bonaparte*, zъ причyny choroby swej matki, spowodowany został powrócić do Europy, i że może uczynić krokъ tenъ bezъ pohańbienia swego honoru, gdyż zgoda nie dawał obietnicy Rządowi Francuzkiemu względemъ przyszłego swego miejsca pobytu. Oświadczyłъ tylko nayuroczyście, że nie będzie zнову przedsiębrałъ przeciwko te-razniejszemu we Francyi Rządowi.

— Przedъ kilką dniami umarłъ wъ Versaillu Hrabia *Saint-Paul* wъ 84 roku życia; kolejno byłъ onъ Koniuszymъ *Ludwika XVI*, *Ludwika XVIII* i *Karola X*.

— *Jussuf-Bey* czyni przygotowania do powrotu do Afryki. Mѣвiа, iż poruczono mu utworzenie kilku nowychъ szwadronówъ Spahów, które należeć mają do mającej byдъ wyprawy do Konstantyny.

— Lyonska Izba handlowa, wydała następujące ogłoszenie: „Rządъ Sardynski zakazałъ okrętomъ hiszpańskimъ wchodzić do swychъ portówъ, i wъ tymъ czasie Pełnomocnikowi Hiszpańskiemu P. *Estamendi* oświadczone, ażeby zawiesiłъ swe urzędowanie. Wiadomo, że Rządъ Hiszpański wzbronilъ wejścia okrętomъ Sardynskimъ do portówъ hiszpańskich, podъ pozoremъ, że te były naładowane potrzebami wojskowemi na rachunekъ *Don Carlosa*.“

— Wъ liście zъ Bayonny podъ d. 7 czytamy: „Podlугъ listówъ zъ Hernani, nie Brygadyerъ *O'Donnel*, lecz *O'Connell*, następca Jenerała *Evans*, któremu poruczono główne dowództwo wъ Hernani i któremu momentalnie zнову udało się przywrócić spokójność. Biegają pogłoski, że wъ nocy zъ d. 5-go na 6-ty wъ Hernani wybuchnęły miały nowe niespokójności i między żołnierzami przyszło do walki, która nazajutrzъ jeszcze się nie skończyła. Osoby, przybyłe tu zъ Madrytu zapewniają, że Królowa i dwórъ czynią przygotowanie do odjazdu do Sevillei.“

— Wiele tu osób przywłaszcza sobie wynalezienie telegrafu elektrycznego. Między innemi utrzymuje P. Beniaminъ *Gosselin* zъ Hawru, że wynalezienie to od dawna jużъ czasu przezeńъ uczynione i przedъ kilką mісяcami projektъ tenъ podany zostałъ do Kommissyi Akademii na roztrząsanie.

Dnia 13.

Królъ wczora wъ Neuilly przydowałъ na Radzie Ministrówъ, po czymъ przyjmowałъ Posła Sardynskiego, Neapolitańskiego Sprawującego interessa i Xięcia *Coigny*, a nakoniecъ zъ częścią rodziny Królewskiej odjechałъ do Versaillu.

— Odъ P. *Thiers* otrzymano wiadomości zъ Florencyi, gdzie onъ ze swą familią czasъ niejaki przemieszczać zamysła, i wъ tymъ celu nająłъ dómъ wiejski wъ bliskości Florencyi. Zъ początku zamierzałъ onъ podróżować ażъ do Neapolu, lecz zdaje się, iż obawa zъ powodu cholery, wstrzymała go odъ tego zamiaru.

— Kонтръ-Адмиралъ *Gallois* wczora wieczoremъ zтądъ odjechałъ do Tulonu, zгдѣ odплывіе okrętemъ, dla objęcia dowództwa nadъ eskadrą obserwacyjną wъ Lewancie.

— Zъ Tulonu donoszą podъ d. 9 b. m.: „Eskadra Afrykańska składać się będzie zъ 4 okrętówъ liniowych, 2 brygówъ i 4 korwetъ ładunkowych. Ostatnie jużъ wplynęły do Oranu, dla przewiezienia woyskъ do Bony, przezъ statekъ zaśъ parowy wyprawiono instrukcyę, względemъ nowej ekspedycyi do Algieru, Oranu i Bony. Woysko podługъ wszelkiego prawdopodobienstwa składać się będzie zъ 15,000 ludzi, wъ tej liczbie zъ 10,000 Francuzówъ i 5,000 krajowcówъ, którzy obiecali Półkownikowi *Duvivier*, zъ nami się połączyć, jakъ skoro woysko wyprawi się przeciwko Konstantynie. Woysko wъ przeciagu

достигнуть Константины, и тогда немедленно начнет осада.

— Французской врач *Бюларз*, который в Смирнѣ дѣйствуя съ совершеннымъ самоотверженіемъ пользовалъ зачумленныхъ, наименованъ кавалеромъ ордена Почетнаго Легіона. Не въ первый уже разъ этотъ молодой лѣкарь подвергалъ жизнь свою опасности, поселяя заболѣвшими чумою. Во время свирѣпствовавшей въ послѣдній разъ моровой язвы въ Египтѣ, онъ оказалъ въ Александріи усерднѣйшія услуги. Въ 1830 г. онъ былъ однимъ изъ первыхъ, кои при появленіи холеры спѣшили въ Северную Европу, изучить эту болѣзнь.

— Правительство получило сегодня слѣдующую телеграфическую депешу: „*Байонна 10-го Іюля.* *Мирасоль* прибылъ въ Байонну; *Дурегви* временно принялъ команду, коего мѣсто занялъ при авангардѣ *О'Доннелъ*. Войска получили жалованье, и спокойствіе возстановлено опять въ Гернани. Подобные беспорядки произошли въ Бильбао и Кастро, однако безъ кровавыхъ послѣдствій. Генералъ *Рандонъ* не умеръ. Ни при Гернани, ни на линіяхъ не было сраженія. — *Эспартеро* наименованный Генералиссимусомъ войскъ дѣйствующихъ противъ *Донъ-Карлоса* въ Каталоніи, Валенціи, Арагоніи и Кастиліи, остается вмѣстѣ и частнымъ Командиромъ северной арміи, надъ которою начальство принимаетъ Генералъ *Эскалера*. *Эспартеро* немедленно отправился въ главную квартиру *Ораа*, находящуюся въ Теруэль, гдѣ 9-го ч. присоединится къ нему дивизія *Буэренса*. Дивизія *Ногераса* находится въ Алканизѣ, а другая въ Гіярѣ. *Донъ-Карлосъ* 5-го ч. былъ въ Ценіи, гдѣ *Квилецъ*, который послѣ переправы чрезъ Эбро шелъ впереди съ своею кавалеріею, опять соединится съ нимъ. Генералъ *Эскалера* со всеми своими войсками возвратился въ Логроно. Равнымъ образомъ отступили Карлисты находившіеся въ Инкартаціонесѣ.“

— Карлсбургская газета сообщаетъ письмо изъ Парижа отъ 10 Іюля, въ коемъ содержится: „Говорятъ здѣсь о бракосочетаніи Принцессы *Клементины* съ Наслѣднымъ Принцемъ *Саксенъ-Кобургскимъ*. Фамилія Принца однакожъ будто изъявила желаніе, чтобы дѣти обоего пола, которыя будутъ рождены отъ этого брака, были воспитываемы въ Лютеранской вѣрѣ, что было бы большимъ огорченіемъ для Королевы.“

14-го Іюля.

Вчера Король принималъ въ Нѣльи Испанскаго Посланника, уполномоченныхъ Ганзейскихъ городовъ, Адмирала *Вилломезъ* и Барона *Паскье*.

— Генералъ *Риньи* выпросилъ у Короля аудіенцію и вѣрно завтра или послѣ завтра представляться будетъ въ Нѣльи.

— Одинъ изъ здѣшнихъ журналовъ сообщаетъ извѣстіе, что Король Белгійскій не находится ни въ Парижѣ ни въ Нѣльи, но съ строжайшимъ инкогнито предпринималъ путь въ Англію.

— Закрытіе Палаты определено въ будущій вторникъ.

— *Temps* извѣщаетъ въ одной статьѣ вчерашняго N-ра, что вскорѣ должно ожидать усовершенствованія амнистіи.

— Супруга Князя *Полиньяка* пользуется теперь водами въ Діенцѣ. Полагаютъ, что и Князь *Полиньякъ* туда прибудетъ.

— Пишутъ изъ Байонны отъ 10 ч.: „Военные мятежи въ Бильбао, Кадиксѣ, Валенціи и Каталоніи кажется составлены предводительствующими обществомъ въ Мадридѣ. Подъ кажушимися настрѣненіями революціонеровъ, легко могло бы скрыться Карлистское. Извѣстіе о возмущеніи войскъ Барона *Меера*, получено здѣсь сегодня по утру чрезъ Сарагоссу. Увѣдомляютъ, что сей Генералъ принужденъ былъ оставить свои войска и отправиться въ Мадридъ. Бригадиръ *Леонъ Наваретте* уполномоченъ солдатами взбунтовавшейся дивизіи донести жалобу въ Мадридъ.“ — На сегодняшней биржѣ нисколько не вѣрили сему извѣстію, потому что полагали, что еслибы это было вѣрно, то прежде донесено бы было по телеграфу.

15-го Іюля.

Король давалъ вчера Нидерландскому Посланнику частную аудіенцію и принималъ отъ него отвѣтъ его Короля на письмо о бракосочетаніи Герцога *Орлеанскаго* съ Принцессою *Еленою*.

— По принятіи во вчерашнемъ засѣданіи Палаты Перовъ значительнымъ большинствомъ бюджета доходовъ, сегодня въ обѣихъ Палатахъ прочтено Королев. распоряженіе, коимъ засѣданія 1837 г. объявлены закрытыми. Перы и Депутаты разошлись тотчасъ произнося: *Да здравствуетъ Король!*

— Въ предмѣстіи Ст. Жерменъ, многія общества

4-рехъ дни з *Guelmy* достане się pod Konstantynę i natychmiast rozpocznie oblężenie.”

— Лѣкарь Французки *Bulard*, który w Smirnie z zupełnem poświęceniem się leczył chorych na dżumę, mianowany został Kawalerem orderu Legii honorowej. Nie pierwszy już raz młody ten lekarz życie swoje wystawiał na niebezpieczeństwo, aby ratować zarażonych. W czasie ostatniego grassowania w Egipcie zarazy, okazywał w Alexandryi istotne usługi. W roku 1830 był on jednym z pierwszych, którzy, za ukazaniem się cholery, pośpieszyli do Europy północnej, ażeby bliżej poznać tę chorobę.

— Rząd otrzymał dzisiaj następującą depeszę telegraficzną: „*Bayonna 10 Lipca.* *Mirasol* przybył do Bayonny; *Jauréguy* tymczasowie objął dowództwo, a miejsce jego w przedniej straży zastąpił *O'Donnel*. Woyska otrzymały należny im żołd, i spokojność w Hernani znówu została przywróconą. Podobne zamieszki zaszły w Bilbao i w Castro, wszelako bez krwi przelewów. Jenerał *Randon* nie umarł. Ani pod Hernani, ani na linjach, nie zaszła żadna bitwa. — *Espartero* mianowany głównodowodzącym wojsk działających przeciw *Don Carlosowi* w Katalonii, Walencji, Arragonii i Kastylii, pozostał przytule dowódcy wojska północnego, nad którym Jenerał *Escalera* objął naczelnictwo. *Espartero* natychmiast udał się do głównej kwatery *Oraa*, znajdujące się w Temel, gdzie z nim się połączy 9-ta dywizya *Buerensa*. Dywizya *Noguerasa* stoi w Alcaniz, a druga w Hajar. *Don Carlos* d. 5 był w Ceníi, gdzie *Quilez*, który po przeprawieniu się przez Ebro, ze swą konnicą na przód wyruszył, znówu z nim się połączył. Jenerał *Escalera* z całym swym woyskiem wrócił do Logrono. Karolisci znajdujący się w Incartaciones podobnie się cofnęli.”

— Gazeta, wydawana w Karlsruhe, zawiera list z Paryża pod d. 10 Lipca, w którym czytamy: „Mówią tu o ożenieniu się Następcy Xięcia *Sasko-Koburskiego* z Xiężniczką *Klementyną*. Familia jednak Xięcia wynurzyła żądanie, aby dzieci obojey płci, jakie z tego związku byłyby urodzone, wychowywane były podług zasad wyznania Augspurskiego, co dla Królowej stałoby się nieprzewyciężoną trudnością.“

Dnia 14.

Król przyjmował wczora w Neuilly Posła Hiszpańskiego, Pełnomocników miast Hanzeatyckich, Admirala *Villaumez* i Barona *Pasquier*.

— Jenerał *Rigny* wyjednał audyencyą u Króla i zapewne jutro lub pojutrze przyjmowany będzie w Neuilly.

— Jeden z tutejszych dzienników ma mieć wiadomość, że Król Belgów nie znajduje się ani w Paryżu, ani w Neuilly, lecz, zachowując największe incognito, przedsięwziął podróż do Anglii.

— Zamknięcie Izb postanowiono na przyszły wtorek.

— *Temps* we wczorajszym swym numerze umieszcza artykuł, donosząc, iż wkrótce należy oczekiwać uzupełnienia amnestyi.

— Małżonka Xięcia *Polignac* używa teraz wód w Dieppe. Rozumiej, że i Xięże *Polignac* tam przybędzie.

— Donoszą z Bayonny pod d. 10: „Bunt wojskowy w Bilbao, Kadyxie, Walencji i Katalonii, zdaje się utworzone zostały przez towarzystwo przewodniczące w Madrycie. Pod rewolucyjnymi pozornie zamiarami, łatwo mógł się ukrywać Karolistowski. Wiadomość o powstaniu wojsk Barona *Meer*, otrzymano tu dzisiaj rano przez Saragossę. Donoszą, że Jenerał ten przymuszony był opuścić swe woyska i udać się do Madrytu. Brygadyer *Leon Navarrete* upoważniony przez żołnierzy zbuntowanej dywizyi, zaniesć ich skargę do Madrytu.“ — Na dzisiejszej giełdzie nie chcieli tej wiadomości żadnej dawać wiary, gdyż rozumiano, iż, jeśli by to było prawdą, w ówczasby już pierwsi doniesiono było przez telegraf.

Dnia 15.

Król udzielił wczora Posłowi Niderlandzkiemu prywatne posłuchanie i przyjął od niego odpowiedź swego Monarchy na list o zaślubieniu Xięcia *Orleañskiego* z Xiężniczką *Helena*.

— Gdy na wczorajszym posiedzeniu Izby Parów przyjęty został i budżet dochodów większością głosów, dzisiaj w obu Izbach przeczytano rozporządzenie Królewskie, mocą którego posiedzenia 1837 ogłaszają się za zamknięte. Parowie i Deputowani rozszli się natychmiast śród okrzyku: *Niech żyje Król!*

— Na przedmiesciu St. Germain rozmaite towarzy-

праздновали день рожденія Герцога Бордосскаго. Многіе легитимисты отправились въ Кирхбергъ для принесенія лично молодому *Генриху* поздравленій, и какъ слышно, для участвованія въ испытаніи, послѣ котораго воспитаніе его должно почитаться оконченнымъ. (A. P. S. Z.)

Великобританія и Ирландія.

Лондонъ, 11-го Юля.

Слышню, что въ будущемъ Капитулъ Орденъ 14-го ч., Королева пожалуетъ своему двоюродному брату Принцу *Лейнингенскому* орденъ Подвязки. Ея Велич. наименовала свою (Фрейлявою) дочь Графа *Грея, Леди Шарлотту Баррингтонъ.*

— Адмиралъ Сир. Р. *Отвей* опять наименованъ Королевскимъ Камергеромъ.

— Въ *Penny-Magazine* показано, что вышедшая Королева *Викторія*, въ прямой линіи есть двадцать седьмой потомокъ *Вильгельма* завоевателя. Въмѣстѣ она 36 Королева со времени сего Короля, и потому приходится, такъ какъ съ того времени истекло 771 годъ, въ Англійской Королевской фамиліи на одно поколеніе около 29 и на одно правленіе 22 года.

— *Dumfries Times* поместила весьма лестную статью о Лордѣ Дугласѣ и утверждаетъ, что онъ не отказался еще отъ своего посольскаго поста въ Ст. Петербургъ и можетъ быть въ скоромъ времени отправится въ Карлсбадъ.

—Отоманскій Посланникъ *Мустафа-Решидъ-Бей*, слышно, въ Субботу отправится въ Константинополь, гдѣ будетъ наименованъ Министромъ Иностранныхъ Дѣлъ.

14-го Июля.

Courrier уведомляетъ, что Королева 18 ч. (по другимъ жур. 17) хочетъ лично отсрочить Парламентъ и что уже для сего сдѣланы всѣ приготовления. Между тѣмъ оба Палаты продолжаютъ со всею возможною скоростію кончить дѣла.

— Императорско-Россійскій Посланникъ даетъ завтра въ Ашбурнамъ Гоузу великолѣпный обѣдъ Лорду *Дурсаму*, на который приглашены Кабинетные Министры съ супругами, Княгиня *Ливенз*, Герцогъ и Герцогиня *Сутерландскіе* и другіе.

— Письма, которые помѣщает *Courrier* изъ Парижа, говорятъ съ большою опасностію о Испанскихъ дѣлахъ. Корреспондентъ сего журнала полагаетъ, что Карлисты не встрѣтили бы никакого сопротивленія, вступитъ въ Мадридъ. Происшедшій недавно въ Гернани мятежь, почитаютъ въ Парижѣ знакомъ неповиновенія между Христианосами, и полагаютъ, что народонаселеніе на Югѣ, начинаетъ также враждебно дѣйствовать противу Правительства, какъ въ Наваррѣ и Бискайѣ. Монахи воспользовались изданнымъ недавно на счетъ церкви постановленіемъ, отзываясь къ фанатизму народа, и причинивъ симъ большой вредъ Конституціонному дѣлу. Министры Королевы будто потеряли все довѣріе къ самимъ себѣ и къ своимъ мѣрамъ и кажется болѣе склонны къ страху, чѣмъ къ надеждѣ.

— *Times* содержит письмо, по коему 2 ч. с. м. въ Бильбао послѣдовало подобное возмущеніе между войсками, какъ 4 ч. въ Гертани. Оно тотчасъ усмирено, а между тѣмъ много солдатъ перешло къ Карлистамъ. Генераль *Рандонз* отъ полученной 4 ч. раны умеръ. Возмущеніе въ Бильбао и Гертани произошло отъ неуплаты жалованья солдатамъ. Другіе полагаютъ, что это возмущеніе было предвѣстникомъ общаго военнаго возстанія.

— Въ придворномъ штатѣ юной Королевы въ Виндсоре, должно ожидать большихъ перемѣнъ; большая часть служителей умершаго Короля будетъ, какъ говорить, отпущена, отчасти съ пенсіонами, но съ незначительными; въкоторыя изъ нихъ по всей вѣроятности найдутъ мѣсто у вдовствующей Королевы; ибо послѣдняя уже изъ двѣнадцати лакеевъ Короля *Вильгельма*, приняла къ себѣ восемь на службу.

— По извѣстіямъ въ сегодняшнемъ номерѣ *Times*, Принцъ Людовикъ Бонапарте будто действительно уже прибылъ въ Лондонъ. (A.P.S.Z.)

Г Е Р М А Н І Я.

Мюнхенъ, 13-го Юля.

Его Святѣлость Князь *Меттернихъ* вчера вечеромъ прибылъ сюда и остановился у Императорско-Австрійскаго Посланника Графа *Коллоредо*. Его Величество Король прибывшій вчера въ городъ изъ Берга на Штаренбергскомъ озерѣ, сегодня въ полдень принималъ Князя, который потомъ обѣдалъ во дворцѣ.

— Его Кор. Высоч. Принцъ *Карлъ*, братъ Короля, имѣеть намѣреніе отправиться въ Киссингенъ, чтобы тамъ имѣть свиданіе съ своею сестрою супругою Наслѣднаго Принца Прусскаго и ея супругомъ.

stwa obchodzily dzisiaj rocznice urodzin Xiecia *Bordeaux*. Wielu legitymistow udalo sie do Kirchbergu, dla zlozenia osobiscie mlodemu *Henrykowi* powinszowan i, jak slychac, dla znaydowania sie na examinie, po ktorym w tym dniu edukacya jego ma bydz uwaszana za ukończoną. (*A.P.S.Z.*)

BRYTANIA WIELKA I IRLANDYA.

Londyn, dnia 11-go Lipca.

Stychać, że na mającey bydź d. 14 kapitule orderów, Królowa ma udzielić swojemu bratu przyrodniemu Xięciu *Leiningen* order Podwiązki. Królowa mianowała swą Freyliną córkę *Mr. Grey, Lady Karoline Barrington*.

— Admirał Sir Robert *Otway* znowu mianowany został Szambelanem Królewskim.

— W *Penny-Magazine* wywiedziono, że teraźniejsza Królowa *Wiktorya* w prostej linii jest dwudziestym siódmym potomkiem *Wilhelma* zdobywcy. Przytém jest ona 36-tą Monarchinią od czasu tego Króla, a więc, ponieważ od tego czasu upłynął 771 rok, zatem w Królewsko - Angielskiej familii na jedno pokolenie przypada około 29 i na jedno panowanie 22 lata.

— *Dumfries Times* zawiera bardzo pochlebny artykuł o Lordzie Durham i zapewnia, że ten nie złożył jeszcze urzędowania swojego w St. Petersburgu, a może być, że wkrótce wyjedzie do Karlsbadu.

— Słychać, że Poseł Ottomaniski *Mustafa-Reszyl-Bey* w sobotę udaje się do Konstantynopola, gdzie został mianowany Ministrem spraw zewnętrznych.

Dnia 14.

Courrier donosi, że Królowa d. 18 (podług innych d. 17) osobiście odroczyć chce Parlament, i że na ten cel poczyniono już wszelkie przygotowania. Tymczasem obie Izby zajmują się najszybciejszym ukończeniem interesów.

— Poseł CESARSKO-Rossyjski dają jutro w Ashham-House Hrabiemu *Durham* spaniały obiad, na który zaproszeni zostali ministrowie gabinetowi ze swemi małżonkami, *Xięźna Lieven*, *Xiążę* i *Xięźna Sutherland* i inni.

— Listy, które udziela *Courrier* z Paryża, wynurzają wielką obawę względem spraw Hiszpańskich. Korespondent tego dziennika rozumie, że Karolisci nie poprosiliby żadnego mocnego oporu, jeżeliby chcieli wtargnąć do Madrytu. Wybuchły niedawno w Hernandisbunty, uważają w Paryżu za znak dezorganizacyi pomiędzy Krystynistami, i dorożumiewają się, że ludność południowa zaczyna stawiać się tak nieprzyjazną przeciwko Rządowi, jak w Nawarrze i Biskai. Mnisi, korzystając z wydanego nie dawno względem kościoła edyktu, odwołali się do fanatyzmu ludu i wielką przez to zadali kłeszkę sprawie konstytucyney. Ministrowie Królowej Krystyny stracili całkiem zaufanie ku sobie samym i ku swym śródkom, i zdają się więcej być skłonni do bojaźni, jak do nadziei.

— List umieszczony w *Times* donosi, że d. 2 t. m. w Bilbao podobny wybuchnął bunt między wojskami, jak d. 4 w Hernani. Został on natychmiast uśmierzo-
ny, a tymczasem wielka liczba żołnierzy przeszła do Karolistów. Jenerał *Randon* miał umrzeć z odniesio-
ney na dniu 4 rany. Przyczyną powstania w Hernani i Bilbao, uważają teraz niespokojność żołnierzy z oko-
liczności niewypłaty ich żołdu. Luni jednak rozumieją,
że oba te wypadki były tylko zapowiednią powszechnego wojskowego powstania.

— W orszaku nadwornym nowej Królowej w Windsor, niemałych odmian spodziewać się należy; większa część służby zmarłego Króla, jak powiadają, w części z pensjami jednak nie zbyt znacznymi, uwolniona zostanie; niektórzy z uwolnionych służących zapewne znajdą dla się miejsce u Królowej wdowy; i rzeczywiście ta ostatnia za dwónastu lokajów Króla *Wilhelma*, ośmiu już przyjęła do służby.

— Według dzisiejszego numeru gazety *Times*, Xiążę Ludwik *Buonaparte*, rzeczywiście jakoby przybył już do Londynu. (A.P.S.Z.)

N I E M C Y.

Monachium, 13-go Lipca.

Xiąże *Metternich* wczora wieczorem przybył tu, stanął u Cesarsko - Austriackiego Posła Hrabiego *Collredo*. Jego Królewska Mość wczora wieczorem przyjechał do miasta, z *Berg* nad jeziorem *Starenberg*-*kiem*, i dzisiaj po południu przyjmował Xiącia który stał na obiedzie w pałacu.

— J. Kr. Wysokość Xiążę Karól, brat Króla, ma zamiar wyjechać do Kissingen, aby tam widzieć się ze swą siostrą, żoną Następcy tronu Pruskiego i jej mężem.

Веймаръ, 12-го Іюля.

И т а л ѣ я.

Неаполь, 1-го Июля.

Модена, 20-го Июня.

Weimar, 12 Lipca.

W E O O H Y.

Neapol, 1 go Lipca.

Modena, 20 Czerwca.

и въ Короля; двадцать три, за участие въ заговоръ Менотти, потому что они тогожъ 13 Февраля вечеромъ, вывесили знамя бунта въ Капри, Мирандола, Ромпарто, Бастилья, Рилья и въ другихъ мѣстахъ; восемь, такъ какъ они въ качествѣ депутатовъ народа, настаивали на освобожденіе политическихъ узниковъ; тридцать, за подписаніе акта отъ 9 Февраля, опредѣлявшаго революціонное Правленіе, десять за принятіе и исправленіе должностей въ революціонномъ Правленіи; всѣ прочіе за вступленіе въ мятежническое войско и принятіе въ немъ чиновъ; по разсмотрѣніи и повѣркѣ слѣдственныхъ бумагъ, и проч. и проч., на основаніи декрета 20 Марта 1831, которымъ опредѣляется, что, если обвиненный въ Государственномъ преступленіи не явится въ судъ, то произнесенный надъ нимъ приговоръ долженъ быть исполненъ *in effigie*, а если умереть до произнесенія приговора, слѣдовательно преступленіе его открыто будетъ по слѣдъ смерти, тогда должно поступать противу его памяти. Военная Коммиссія единогласно опредѣляетъ, (тутъ прописаны прозваніе) 29 повѣстить и имѣніе ихъ конфисковать, 23 къ пожизненнымъ, 5-ти къ 20 лѣт., 18 къ 10 лѣт., 18 къ 5-ти лѣтнимъ галерамъ и троимъ къ 3-хъ лѣтнимъ, 1-го Ф. Салимберу находившагося въ Герцогскихъ предѣлахъ къ годичному заключенію. Всѣхъ къ уплатѣ судебныхъ издержекъ. (Здѣсь слѣдуютъ подписи членовъ суда). — „Вышеозначенный приговоръ разсмотрѣвали и въсей силѣ его утверждаемъ съ исключеніемъ приговора о Ф. Салимберу, которому его жилище назначается мѣстомъ заключенія, такъ какъ онъ явился въ тюрьму и все показалъ добровольно.“ — Реджіо 6 Іюня 1837 Франц. Объявлено въ Моденѣ по законной формѣ. 19 Іюня 1837. (G. C.)

Испания. Мадридъ, 3-го Іюля.

Вчера разпространилось здѣсь извѣстіе о переправѣ *Донъ Карлоса* чрезъ Эбро. Многіе изъ журналовъ, сегодня издаваемыхъ, полагаютъ, что должно еще сомнѣваться въ справедливости сего извѣстія.

— *Guarda Nacional*, журналъ выходящій въ Барселонѣ, говоритъ, что *Донъ Карлосъ* въ то же самое время когда собирался переправиться чрезъ Эбро, послалъ къ Барону *Меру* предложеніе о перемиріи и этимъ выигралъ 24 часа, такъ что могъ переправиться чрезъ Эбро, не встрѣчая ямалѣйшаго препятствія.

— Когда вчера Королева вѣхала чрезъ улицу Сантьяго возвращаясь въ замокъ, то разбито было одно окошко ея экипажа довольно большимъ кускомъ свинца, который впрочемъ никого не ранилъ. Кромѣ того носятъ и другіе слухи о подобныхъ покушеніяхъ, что кажется въ связи съ многими вчера произведенными арестами.

5-го Іюля.

Со времени полученія послѣднихъ извѣстій о движеніи Карлистской экспедиціи, Министры имѣютъ частныя собранія и намѣрены, какъ говорятъ, въ теперешнихъ затруднительныхъ обстоятельствахъ, установить временную диктатуру. Вообще всѣ убѣждены, что Кортесы представлять безъ отлагательства Министрамъ эту власть, такъ какъ и предложеніе ГГ. *Карраско*, *Нуньеса* и *Леала*, чтобы произвести надъ Министрами актъ обвиненія, передано въ Коммиссію, т. е. почти уничтожено.

— Посланъ будто курьеръ къ *Эспартеро* съ повелѣніемъ только въ Ирунѣ, Гернани, Санъ Себастьянѣ и Фуэнтарабіи оставить гарнизоны и отправить 10,000 человекъ для прикрытія столицы. (A.P.S.Z.)

Турція.

Константинополь, 28-го Іюня.

Въ последнее время Правительство получило изъ Эссалии весьма благопріятныя извѣстія. *Эминъ-Паша* храбро дѣйствуетъ противу мятежниковъ и многихъ изъ нихъ принудилъ уже къ новиновенію.

— Благоприятныя слѣдствія путешествія Султана оказываются теперь все болѣе и болѣе. Къ важнѣйшимъ изъ нихъ должно отнести удаленіе *Недшиба-Паши* изъ Варны, противу котораго, къ присутствованію тамъ Султану, донесено много жалобъ. Пашалыкъ Варны соединенъ съ Русукскимъ и Силистрийскимъ подъ начальствомъ *Саидъ-Паши*.

— День со дня съ большею обнаруживается точностію, что упоминаемый заговоръ на жизнь Султана, не былъ столь незначителенъ, какъ старались показать близкіе друзья правительства. Многіе важные чиновники уличены въ немъ и осуждены на изгнаніе, а другіе ожидаютъ подобной судьбы. Наиболѣе возбудило вниманія изгнаніе Султанскаго любимца *Вассифъ-Эффендія*.

— Императорско-Россійскій Посланникъ Г. *Бутеневъ* отправляется въ отпускъ, который получилъ отъ

Ж. Кр. В. стрелали; двадцесту тремъ, jako wspólników spisku Menottiego, ponieważ chorągiew buntu tego samego wieczora na dniu trzynastym Lutego w Capri, Mirandola, Romparto, Bastiglia, Riglia i w innych okolicach zatknęli; ośmiu, ponieważ w charakterze deputowanych ludu,stawali na to, ażeby uwolnić więźniów politycznych; trzydziestu, ponieważ podpisali akt z dnia 9 Lutego ustanawiający Rząd rewolucyjny; dziesięciu, ponieważ przyjęli i wykonywali urzędy w Rządzie rewolucyjnym; wszyscy inni, ponieważ weszli do wojska buntowników i przyjęli w tymże stopnie; po zapatrzeniu się i sprawdzeniu papierów procesowych, etc. etc., na zasadzie dekretu z dnia 20 Marca 1831 roku, którym stanowi: „że, jeżeli oskarżony o zbrodnię stanu niestawi się przed sądem, wyrok przeciwko niemu zapadły *in effigie* ma być wykonany, a jeżeli umrze przed zapadnięciem wyroku, a następnie gdy zbrodnia dopiero po jego śmierci wykryta będzie, wypada przeciwko pamięci jego postępować.“ Komisyja wojskowa skazuje, a skazuje jednomyślnie, (tu wymienione nazwiska): 29 na śmierć przez powieszenie i na konfiskatę; 23 na dożywotnie, 5 na dwadzieścia latnie, 18 na dziesięcioletnie, 16 na pięcioletnie galery; 2 na pięcioletnie, 3 na trzyletnie, 1, F. Salimberi, jedynego z osądzonych, który się w krajach Xiążęcych znajduje, na jednoroczne więzienie. Wszystkich na ponoszenie kosztów sądowych. (Tu następują podpisy członków sądu). — „Powyższy wyrok widzieliśmy i w każdym szczególe jego potwierdzamy, z wyjątkiem tego, co się tyczy F. Salimbergo, któremu jego mieszkani na więzienie przeznaczamy, ponieważ stawiał się do więzienia i wszystko z własnej woli zeznał.“ — Reggio, dnia 9 Stycznia 1837. Franciszek. — Publikowano w Modenie, według formy prawem przepisanej, dnia 19 Czerwca 1837. (G. C.)

Hiszpania.

Madryt, dnia 3 Lipca.

Wczora rozbiegła się tu wiadomość o przeprawie *Don Karlosa* przez Ebro. Wiele z dzisiejszych dzienników mniema, iż trzeba jeszcze powątpiewać o prawdziwości tego wypadku.

— *Guarda Nacional*, gazeta wychodząca w Barcelonie, powiada, że *Don Karlos* w tymże samym czasie kiedy gotował się przejszć przez Ebro, posłał do Barona *Meer* z propozycją zawieszenia broni i przeto zyskał 24 godzin na czasie, z którego mógł korzystać, iż bez najmniejszej przeszkody, przeprawił się przez Ebro.

— Gdy wczora jechała Królowa przez ulicę Santjago, powracając do zamku, stłuczone zostało jedno okno jej pojazdu, dosyć dużym kawałkiem otwini, które atoli nikogo nie skaleczyło. Są prócz tego inne wieści o podobnych zamachach w obiegu, co zdaje się mieć związek z licznymi, wczora przedsiębranymi aresztowaniami.

Dnia 5.

Od czasu otrzymania ostatnich wiadomości o pochodzie wyprawy Karolistów, Ministrowie częste mają narady i zamierzają, jak twierdzą, w teraźniejszych trudnych okolicznościach, ustanowić czasową dyktaturę. Wszyscy w powszechności są tego zdania, że Kortezy bez wahania się tę władzę powierzą Ministrom, gdyż i przełożenie (o którym wielokroć było namieniono) PP. *Carrasco*, *Nunez* i *Leal*, aby wydać przeciw Ministrom akt oskarżenia, przesłano do Kommissyi t. i. toż samo, jakby było zniesione.

— Miano wysłać gońca do *Espartero* z rozkazem aby tylko w Irunie, Hernani, San Sebastian i Fuentarabia zostawił załogi i 10,000 wojska wyprowadził dla obrony stolicy. (A.P.S.Z.)

Турсія.

Константинополь, д. 28 Czerwca.

Z Tessalii Rząd otrzymał w ostatnim czasie bardzo zaspakajające wiadomości. *Emin-Basza* z całą energią występuje przeciwko buntownikom i większą z nich część przymusił już do posłuszeństwa.

— Dobroczynne skutki podróży Suлтана, okazują się powoli w całym swém znaczeniu. Ważnym tego wypadkiem, jest oddalenie *Nedschiba-Baszy* z Warny, przeciwko którego zaniecono wiele skarg podczas obecności Suлтана. Paszalik Warneński połączony został z paszaliem Ruszczuku i Sylistryi pod zwierzchnictwem *Said-Baszy*.

— Codziennie z większą pokazuje się pewnością, że śpisek na życie Suлтана, o którym wiele już mówiono, nie był tak mało znaczącym, jakim starali się wystawić bezwarunkowi przyjaciele Rządu. Wielu znakomitych urzędników skompromitowanych w tém, skazano na wygnanie, a inni oczekują podobnego losu. Naywiększe sprawiło wrażenie wygnanie Suлтаńskiego ulubieńca *Wassaf-Effendego*.

— Poseł CESARSKO-ROSSYYSKI P. *Buteniew* przygotował się do wyjazdu na otrzymanym od Dworu swego (2)

своего Двора. Говорятъ, что онъ поедетъ въ Одессу, а оттуда въ лагерь въ Южной Россіи, гдѣ будетъ ожидать Императора. (A.P.S.Z.)

Бухареста, 18-го Іюля.

Письма полученные изъ Истамбула чрезъ послѣднюю почту, уведомляютъ объ открытій тамъ заговорѣ на жизнь Султана. Но такъ какъ подобные слухи, часто здѣсь распространялись, то и теперь немногo тому вѣрять. Впрочемъ это письмо рѣшительно утверждаетъ, что въ Турецкой столицѣ открытъ заговоръ, коего цѣль и составъ до сихъ поръ неизвѣстны. Одна изъ особъ хорошо знакомыхъ съ подобными обстоятельствами немного приписываетъ важности сему происшествію; сомнѣвается, чтобы сей заговоръ имѣлъ важную преступную цѣль, кажется, это только проиcкъ какого нибудь любимца Султана для удаленія отъ двора опаснаго соперника. — Другое письмо изъ Константинополя уведомляетъ, что заговорщики покушались на жизнь Султана и хотѣли исполнить свое намѣреніе на пути между Адрианополемъ и Истамбуломъ; два преступника тамъ пойманные тотчасъ были казнены. (G.C.)

РАЗНЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Изъ Лифляндіи пишутъ: „Часто повторенное правило, что очень выгодно и полезно вспахивать поля осенью, и оставлять на зиму неборонованными, нынѣшнюю весною подтвердилось у насъ на опытѣ, самымъ убѣдительнымъ образомъ. У всѣхъ хозяевъ-земледѣльцевъ, которые послѣдовали сему правилу, земля нынѣ оказалась въ столь разрыхленномъ, мелкомъ состояніи, что послѣ первой весенней перепахки уже можно было сѣять подъ желѣзную борону, употребляемую тамъ многими помѣщиками.“ (З.Г.)

— Изъ Афинъ уведомляютъ отъ 3 Іюня. Въ Афинѣ 22 Мая были встревожены ужаснымъ взрывомъ. Полиція, изъ предосторожности взявши у одного купца 14 мышковъ пороха, велѣла одному чиновнику сохранить ихъ въ безопасномъ мѣстѣ. По нерадѣиію или изъ видовъ корысти, полицейскій чиновникъ велѣлъ ихъ завести въ свой домъ. Во время перевоза одинъ изъ мышковъ пробился, отъ чего на дворѣ въ томъ мѣстѣ, гдѣ провозили, насыпался рядъ пороха, до мѣста, гдѣ долженъ былъ храниться. Небольшой мальчикъ увидѣвъ это, не могъ воздержаться, чтобы не сдѣлать фейерверка. Въ то время когда онъ несъ раскаленный уголь, чтобы зажечь пороховую полосу, женщина моющая на дворѣ платье закричала: „Ради Бога мальчикъ! что ты дѣлаешь!“ но въ ту же минуту голосъ ея исчезъ среди грома произведеннаго взрывомъ и среди треска взлетающаго на воздухъ дома, изъ коего посыпалась туча камней на городъ. Вдругъ части соседняго дома охватило пламя и только съ трудомъ успѣли отгнать дальнѣйшій пожаръ. Несчастную женщину, о которой сказано, вытащили правда изъ развалинъ, но она жила только до тѣхъ поръ, пока показала все происшествіе; нѣсколько человекъ тяжело ранено, а мальчика зажегшаго порохъ не осталось и слѣда.

— Профессоръ Мейнеке въ Галлѣ, занимается безпрестанно новаго рода опытами освѣщенія домовъ и улицъ посредствомъ электричества; если опыты сѣи будутъ успѣшны, то итъ сомнѣнія, что освѣщеніе гасомъ, будетъ оставлено, а всѣ примутся за электрическую силу, потому что дешевле и большій производить свѣтъ. Г. Мейнеке устроилъ у себя слѣдующимъ образомъ электрическое освѣщеніе. Въ одной комнатѣ повѣсилъ онъ нѣсколько стеклянныхъ шаровъ на равномъ разстояніи и между ними помѣстилъ небольшіе металлическіе кондукторы. Удерживая между ними безпрестанную струю электрической силы, помощію не большой электрической машины, получалъ безпрестанный свѣтъ похожій на лунный. Потомъ пополнялъ эти шары водотворнымъ разряженнымъ гасомъ, и тѣмъ удвоилъ свѣтъ; опыты сѣи, дѣланные въ маломъ размѣрѣ, заставляютъ догадываться, что эта новая система освѣщенія со временемъ удобна будетъ и въ большемъ видѣ.

— Якубовскій Августъ Профессоръ Французскаго языка въ Американскомъ городѣ Албани, издалъ на Англійскомъ языкѣ: *Исторію Славянскихъ литературъ*, въ которой, весьма обширно говорить о Польской литературѣ. (G.C.)

Съ 1-го числа настоящаго мѣсяца Іюля, началась подписка на 2-ю половину текущаго года. Цѣна съ пересылкою по почтѣ 5 р. 50 к. сер., безъ почты 4 р. 50 к. сер. Для жителей города Вильны принимается и на четверть года, цѣна 2 р. 25 коп. сер.

urlor. Мовіа, że udaje się do Odessy, a ztamtąd do obozu w Rosyi Południowej, gdzie ma oczekiwać Cesarza. (A.P.S.Z.)

Bukarest, 18 Czerwca.

Ostatnią pocztą przestane listy ze Stambułu, o odkrytym tamże spisku na życie Sułtana. Lecz, że podobne wieści często tu się rozchodziły, przeto teraz niewielką zyskują wiarę. Jednak listy te nie pozostawiają najmniejszej wątpliwości o tém, że istotnie spisek w stolicy tureckiej odkrytym został, którego zamiar i urządzenie dotąd nie jest wiadomem. Jedna z osób dobrze obeznanych z wiadomościami podobnemi, mało do tego zdarzenia przywiązuje ważności; wątpi, ażeby spisek ten miał wielką zbrodniczą dążność; podług mniemania, jest to tylko intryga, zapewne jakiego faworyta Sułtana, celem oddalenia ze dworu niebezpiecznego współzawodnika. — Inny znowu list ze Stambułu donosi, że spisek godził na życie Sułtana, i że miał wykonać swój zamiar na drodze między Adrianopolem i Stambułem; dwóch przestępców tam schwytanych, natychmiast śmiercią ukarano. (G.C.)

ROZMAITE WIADOMOŚCI.

Z Inflant donoszą: „Często powtarzane prawidło, iż bardzo jest dobrze i pożyteczne orać pole w jesieni, i zostawiać na zimę niezabronowane, terazniejszej wiosny sprowadziło się u nas na doświadczenie, w sposób najszybszy. U wszystkich gospodarzy rolników, którzy poszli za tym prawidłem, ziemia okazała się teraz w tak pulchnym stanie, iż po pierwszym wiosennem przeoraniu, można już było siać pod bronę żelazną, przez wielu obywateli tu używaną.“ (G.H.)

— Donoszą z Aten, pod d. 3 Czerwca. — Całe Ateny zostały przerażone d. 23 Maja okropną eksplozją. Policya, zabrawszy przez ostróżność 14 worków prochu u pewnego kupca, poleciła jednemu z urzędników, ażeby je w bezpiecznem umieścił mieyscu. Przez niedbałość czyli też z widoków nieprawego zysku, policyant kazał je zawieźć do własnego domu. Podczas przewiezienia, jeden z worków został uszkodzony, przez co utworzył się na dziedzińcu pręg prochu wzdłuż mieysca jak był wieziony, aż do mieysca, w którym go złożono. Mały chłopczyna postrzegłszy to, nie mógł się oprzeć pokusie, aby sobie nie wyprawić fajerwerku. W chwili, kiedy niósł węgiel rozżarzony, aby nim dotknąć do linii prochowej, kobieta piorąca właśnie na dziedzińcu, krzyknęła: „Przez Najświętszą Pannę! co ty chłopcze robisz!“ Ale w tej chwili głos jej zginął wśród huków sprawionego wybuchem i wśród łoskotu lecącego w powietrze domu, z którego grad kamieni na miasto się wysypał. Niebawnie szczątki sąsiedniego domu stanęły w płomieniach i z trudnością tylko zdołano dalszemu zapobiedz pożarowi. Nieszczęśliwą kobietę, o której się namieniło, wydobyto wprawdzie z gruzów, lecz tyle tylko jeszcze żyła, że mogła opowiedzieć całe zdarzenie; kilka innych osób mniej więcej jest ciężko rannych; z chłopczyny, co proch zapalał, nie zostało ani śladu.

— Professor Meinecke w Halli, zajmuje się ciągle doświadczeniami nowego sposobu oświecania mieszkań i ulic za pomocą elektryczności; jeżeli doświadczenia te pomyślny uwieńczy skutek, nie masz wątpliwości, że oświecanie gazem pójdzie w zaniechanie, a wszyscy rzucą się do elektryczności, jako tańsze i mocniejsze dające światło. Pan Meinecke urządził u siebie oświecenie elektryczne następującym sposobem. Pozawieszał on w jednym pokoju kilka balonów szklanych, w równy od siebie odległości i pomiędzy niemi ustawiał małe metaliczne konduktry. Utrzymując między niemi ciągły przeciąg elektryczności za pomocą niewielkiej maszyny elektrycznej, otrzymał światło nieustające podobne do świecy. Później napełniał balony te gazem wodorodnym rozrzedzonym, przez co podwoił moc światła; próby te, na małą skalę robione, domyślać się łatwo każą, że nowy ten systemat oświecania, da się kiedyś i na wielką skalę wykonać.

— Jakubowski August, Professor języka francuzkiego w mieście Amerykańskiem Albani, ogłosił w języku angielskim: *Historyę literatur sławiańskich*, w której, najobszerniej mówi o literaturze polskiej. (G.C.)

Od dnia 1-go terazniejszego mѣсяca Lipca, zaczęła się prenumerata na 2-gie półrocze bieżącego roku. Cena zwyczajna z pocztą 5 rub. 50 kop., bez poczty 4 rub. 50 kop. srebrem. Na mieyscu w Wilnie można prenumerować i kwartałowie, cena 2 rub. 25 kop. srebrem.